

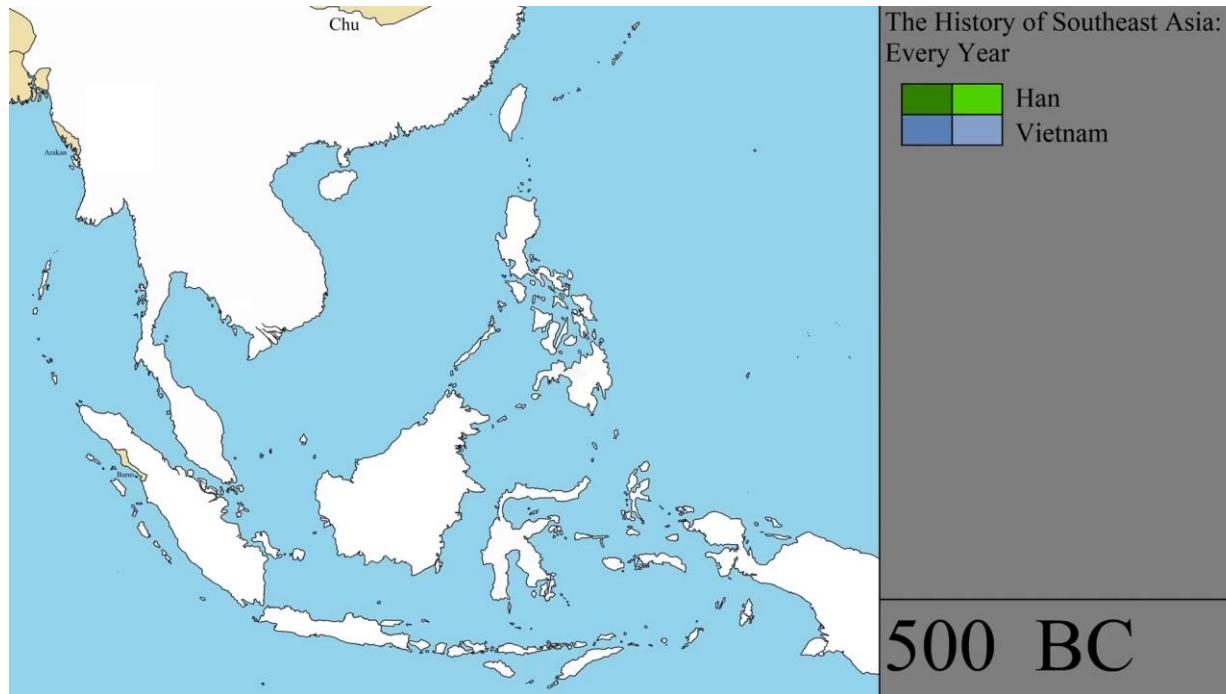

LỊCH SỬ VĂN MINH THẾ GIỚI

CHƯƠNG 1. LỊCH SỬ VĂN MINH PHƯƠNG ĐÔNG

1.5. LỊCH SỬ VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

TS. Phạm Thị Thanh Huyền

Quan sát và cho biết đoạn video sau mô tả về vấn đề gì?

Sự phát triển của văn minh
Đông Nam Á

[Link video khởi động](#)

- 1 **Phân tích** được những cơ sở hình thành của văn minh Đông Nam Á.
- 2 **Trình bày** được những thành tựu chủ yếu của văn minh Đông Nam Á.
- 3 **Hình thành** được kĩ năng quan sát, khai thác và thuyết minh về giá trị văn minh Đông Nam Á, thích nghi được với môi trường làm việc đa văn hóa.

1.5.1

Cơ sở hình thành văn minh Đông Nam Á

1.5.2

Những thành tựu chủ yếu của văn minh Đông
Nam Á

1.5.1. CƠ SỞ HÌNH THÀNH VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

a) Điều kiện tự nhiên

b) Cơ sở xã hội

c) Ảnh hưởng của văn
hóa Ấn Độ, Trung Hoa

d) Phân kỳ lịch sử

1.5.1. CƠ SỞ HÌNH THÀNH VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

a) Điều kiện tự nhiên

Vị trí địa lý

- Nằm ở phía Đông Nam của châu Á;
- Gồm 2 bộ phận: lục địa, hải đảo;
- Là cầu nối giữa Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương; lục địa Á - Âu với châu Úc.

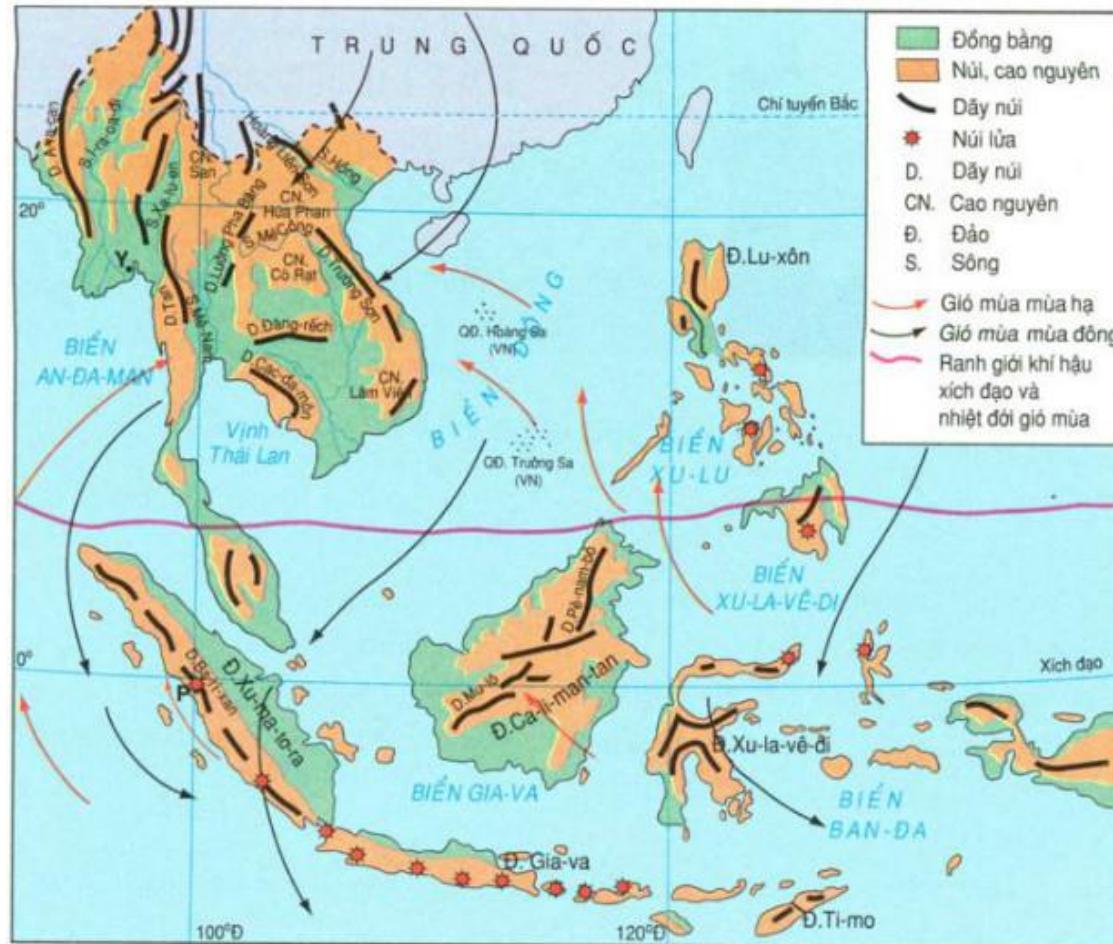

Vị trí địa chiến lược, nơi giao thoa giữa các nền văn hóa.

Bản đồ tự nhiên khu vực Đông Nam Á

1.5.1. CƠ SỞ HÌNH THÀNH VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

Hình 14.1. Lược đồ địa hình và hướng gió ở Đông Nam Á

a) Điều kiện tự nhiên

Sông ngòi

- Hệ thống sông ngòi dày đặc.

Khí hậu

Chịu ảnh hưởng chủ yếu của gió mùa, tạo nên hai mùa tương đối rõ rệt:

- Mùa khô lạnh, mát;
- Mùa mưa nóng ẩm.

1.5.1. CƠ SỞ HÌNH THÀNH VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

a) Điều kiện tự nhiên

Thực vật:

- Có hệ thực vật đa dạng và phong phú.

a) Điều kiện tự nhiên

Thực vật:

- Là quê hương của những cây gia vị, cây hương liệu đặc trưng như hò tiêu, đậu khấu, hồi, quế...

1.5.1. CƠ SỞ HÌNH THÀNH VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

a) Điều kiện tự nhiên

Thực vật:

- Văn minh lúa nước.

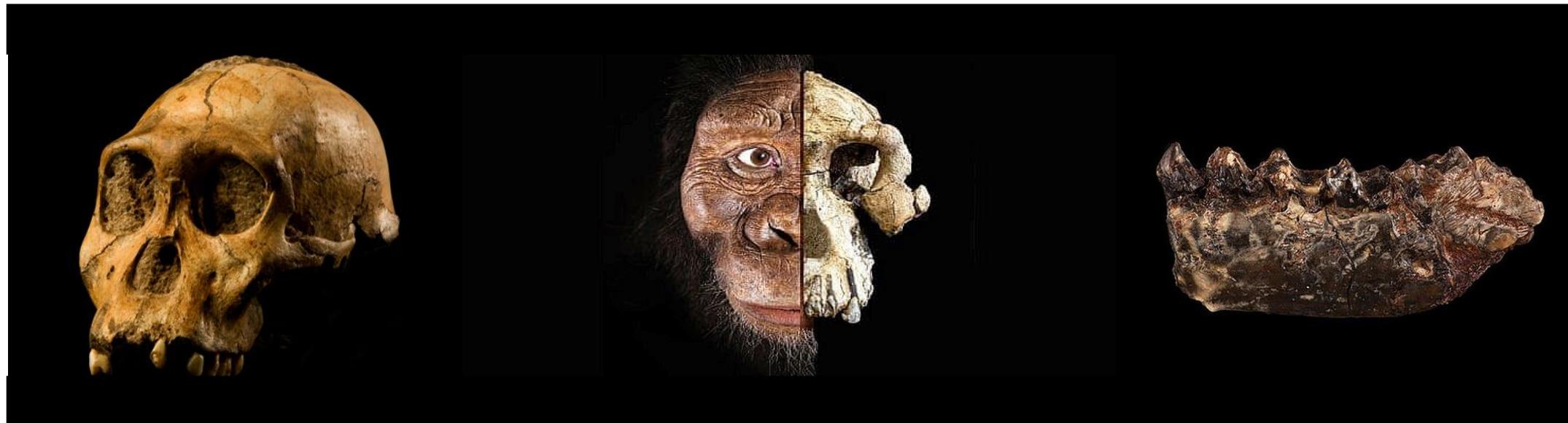
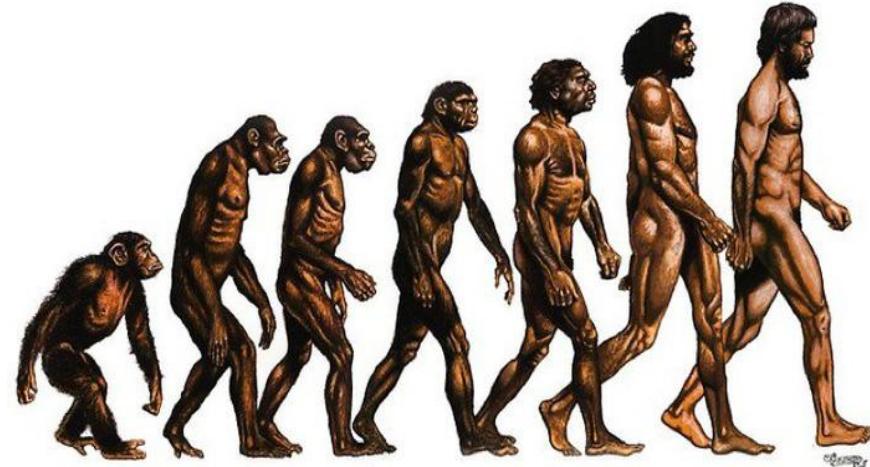

1.5.1. CƠ SỞ HÌNH THÀNH VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

b) Cơ sở xã hội

Cư dân, tộc người

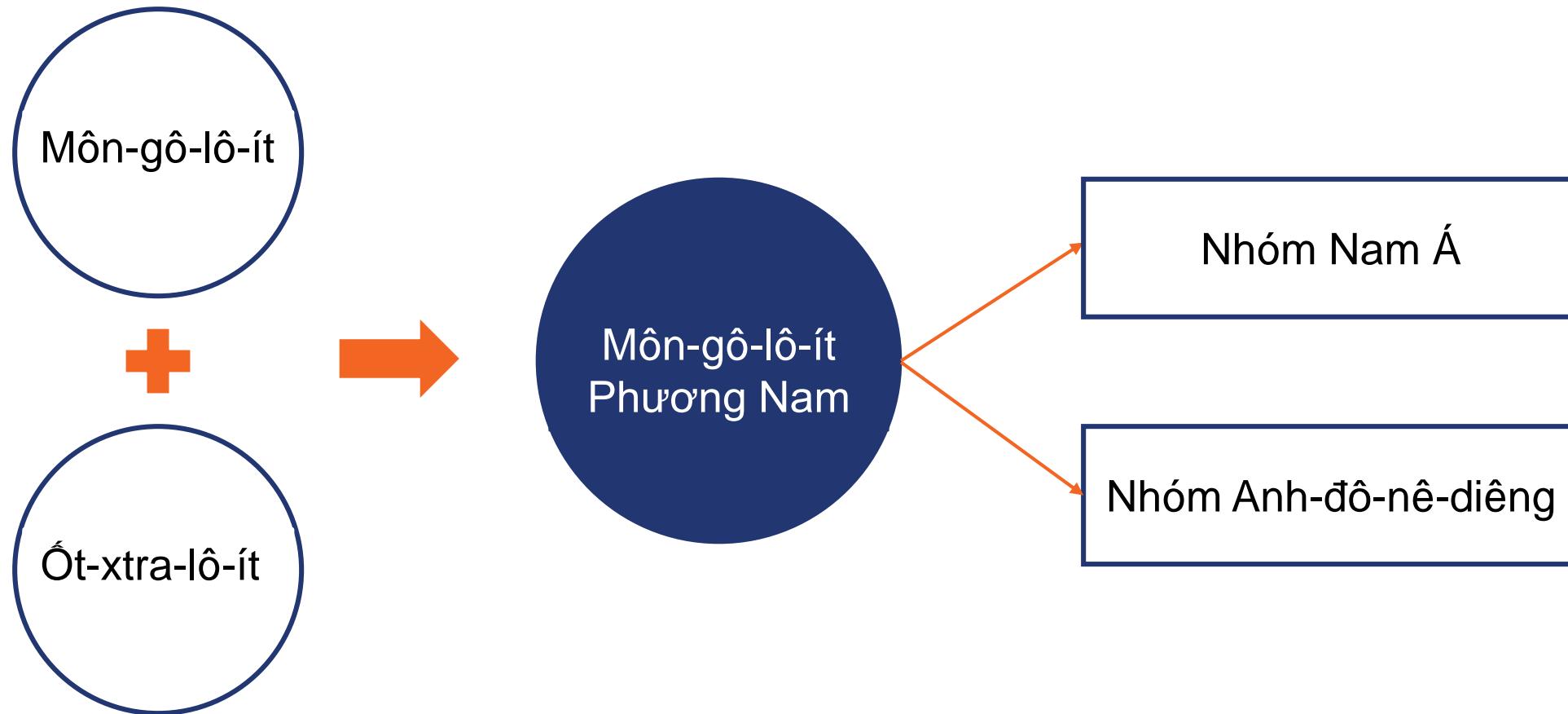
- Phát hiện ra sọ Người Tinh khôn ở hang Nia với niên đại là 396.000 năm và một chòm sọ trong hang Tabon có niên đại 30.500 năm.

1.5.1. CƠ SỞ HÌNH THÀNH VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

b) Cơ sở xã hội

Cư dân, tộc người

b) Cơ sở xã hội

Tổ chức xã hội

Làng là tổ chức xã hội cơ bản, có vai trò tạo dựng nên các cộng đồng cư dân có quan hệ gần gũi với nhau, đoàn kết...

Sự phát triển của cộng đồng dân cư → cơ sở cho sự ra đời của văn minh Đông Nam Á.

1.5.1. CƠ SỞ HÌNH THÀNH VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

c) Ảnh hưởng của văn hóa Ấn Độ, Trung Hoa

c) Ảnh hưởng của văn hóa Ấn Độ, trung Hoa

Ảnh hưởng của văn hóa Ấn Độ

- Chữ viết;
- Văn học;
- Tôn giáo;
- Kiến trúc và điêu khắc;
- Phương thức canh tác và quản lí xã hội.

1.5.1. CƠ SỞ HÌNH THÀNH VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

c) Ảnh hưởng của văn hóa Ấn Độ, Trung Hoa

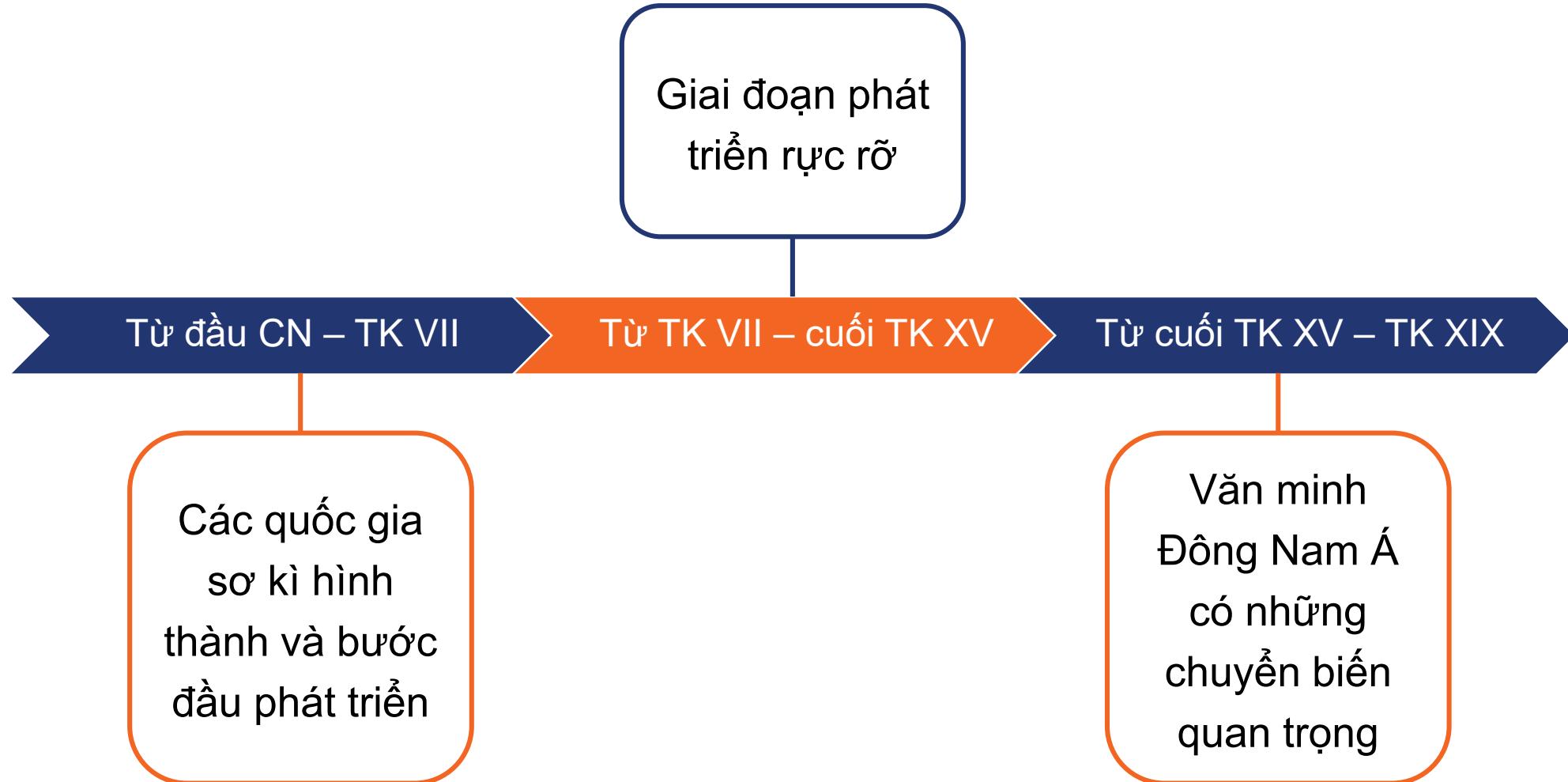
Ảnh hưởng của văn hóa Trung Hoa

Cư dân Đông Nam Á tiếp nhận các nhân tố Trung Hoa như: thể chế nhà nước, chữ viết, tri thức khoa học, nghệ thuật, kiến trúc.

1.5.1. CƠ SỞ HÌNH THÀNH VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

d) Phân kí lịch sử

Ngành kinh tế nào sau đây đóng vai trò nền tảng của các quốc gia Đông Nam Á?

- A. Công nghiệp.
- B. Cơ khí.
- C. Nông nghiệp.
- D. Dệt may.

Sự hình thành và phát triển của các quốc gia Đông Nam Á chịu ảnh hưởng của nền văn minh nào?

- A. Trung Quốc và Nhật Bản.
- B. Ấn Độ và Trung Quốc.
- C. Đông Dương và Triều Tiên.
- D. Thái Lan và Malaysia.

1.5.2. NHỮNG THÀNH TỰU CHỦ YẾU CỦA VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

a) Tín ngưỡng, tôn giáo

b) Lễ hội

c) Chữ viết

d) Văn học

e) Nghệ thuật

1.5.2. NHỮNG THÀNH TỰU CHỦ YẾU CỦA VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

a) Tín ngưỡng, tôn giáo

Thuyết "Vạn vật hữu linh"

Khi nhà nước chưa ra đời, cư dân Đông Nam Á chưa có hệ thống tôn giáo hoàn chỉnh. Họ dùng thuyết “vạn vật hữu linh” để chỉ tất cả những hình thức tín ngưỡng, thờ tự.

1.5.2. NHỮNG THÀNH TỰU CHỦ YẾU CỦA VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

a) Tín ngưỡng, tôn giáo

Tín ngưỡng phồn thực

- Cư dân Đông Nam Á thờ thần đất, thần nước, thần mặt trời.
- Tín ngưỡng phồn thực được phổ biến với nghi thức cầu mong được mùa, cầu cho các giống loài sinh sôi nảy nở...

1.5.2. NHỮNG THÀNH TỰU CHỦ YẾU CỦA VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

a) Tín ngưỡng, tôn giáo

Thờ cúng tổ tiên

Nhiều tộc người ở Đông Nam Á có tục thờ cúng tổ tiên, thể hiện sự tôn trọng người đã mất.

1.5.2. NHỮNG THÀNH TỰU CHỦ YẾU CỦA VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

a) Tín ngưỡng, tôn giáo **Tôn giáo**

Từ đầu công nguyên, những tôn giáo lớn bắt đầu du nhập và phát huy ảnh hưởng tới đời sống văn hoá tinh thần của các dân tộc Đông Nam Á: Phật giáo, Hindu giáo, Cơ đốc giáo...

1.5.2. NHỮNG THÀNH TỰU CHỦ YẾU CỦA VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

b) Lễ hội

Lễ hội gồm có hai phần:

- Phần lễ;
- Phần hội.

1.5.2. NHỮNG THÀNH TỰU CHỦ YẾU CỦA VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

1.5.2. NHỮNG THÀNH TỰU CHỦ YẾU CỦA VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

Lễ hội đua thuyền (Bon Om Touk), Campuchia

Lễ hội Phật Giáo That Luang, Lào

Lễ hội Thaipusam (Malaysia)

Lễ hội té nước Songkran, Thái Lan

1.5.2. NHỮNG THÀNH TỰU CHỦ YẾU CỦA VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

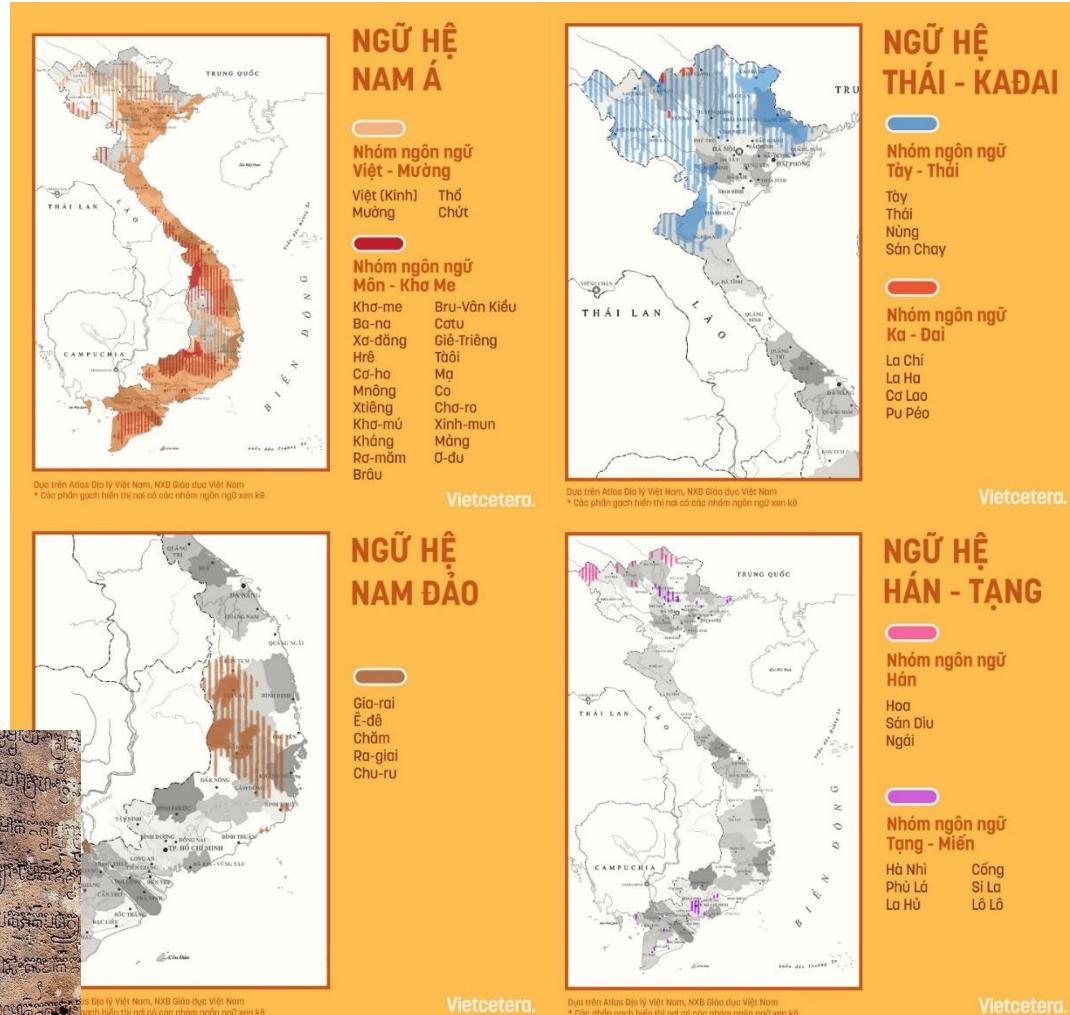
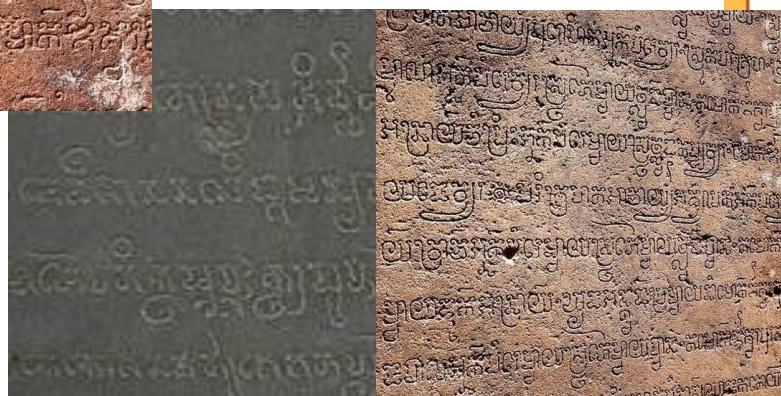
TẾT CỔ TRUYỀN

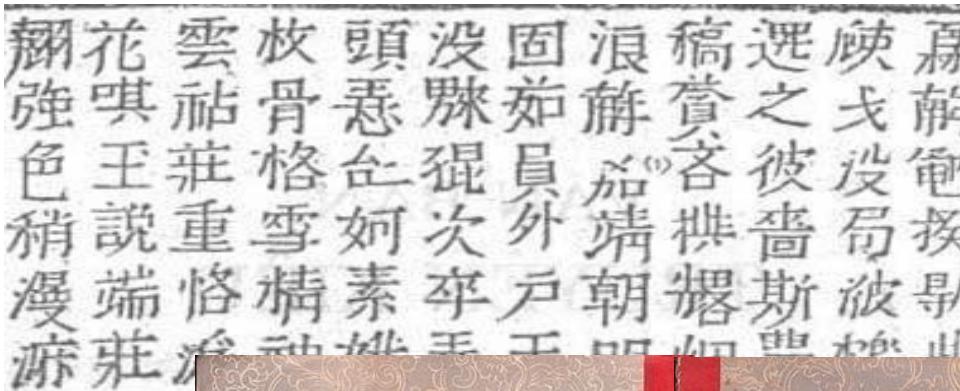
1.5.2. NHỮNG THÀNH TỰU CHỦ YẾU CỦA VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

c) Chữ viết

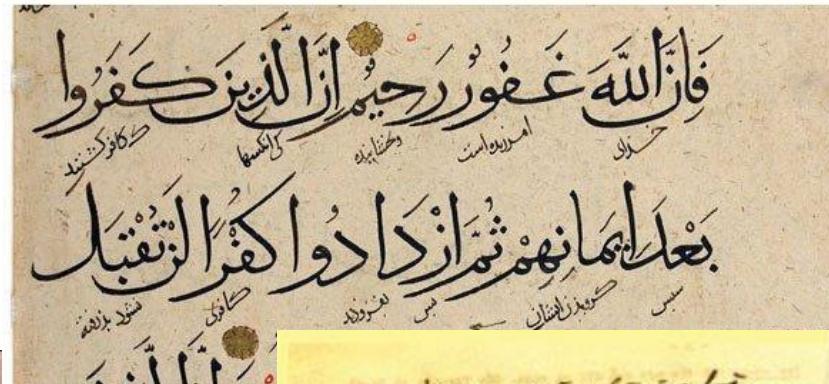
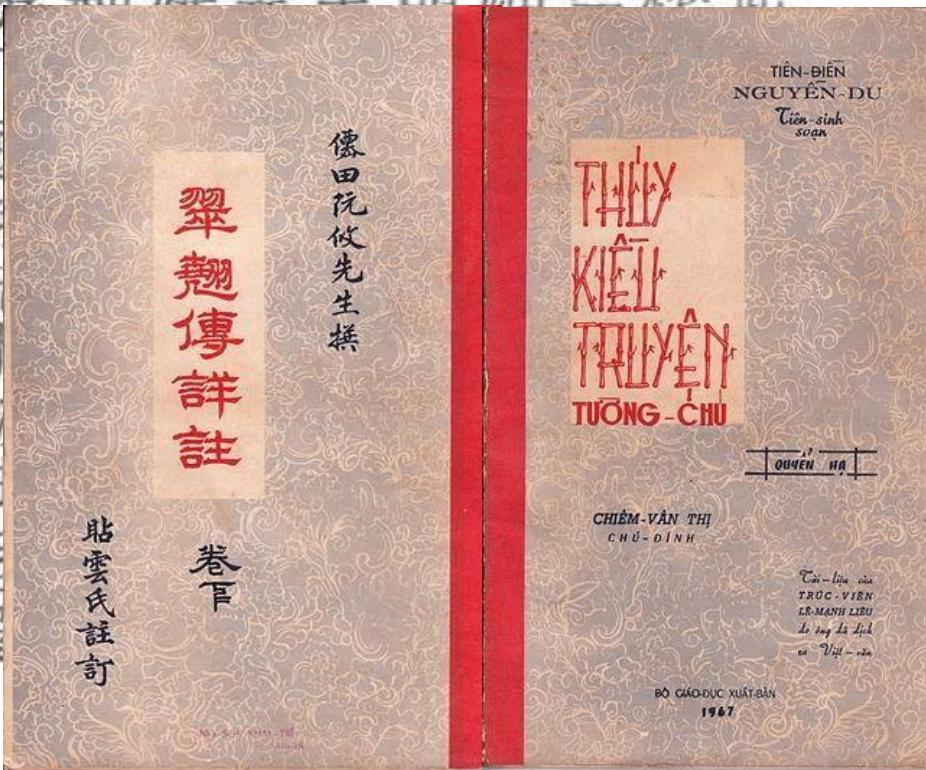
- Được du nhập từ Ấn Độ và Trung Quốc.
- Các ngôn ngữ Đông Nam Á đều thuộc về các ngữ hệ: Nam Á, Nam Đảo, Thái, Hán – Tạng.

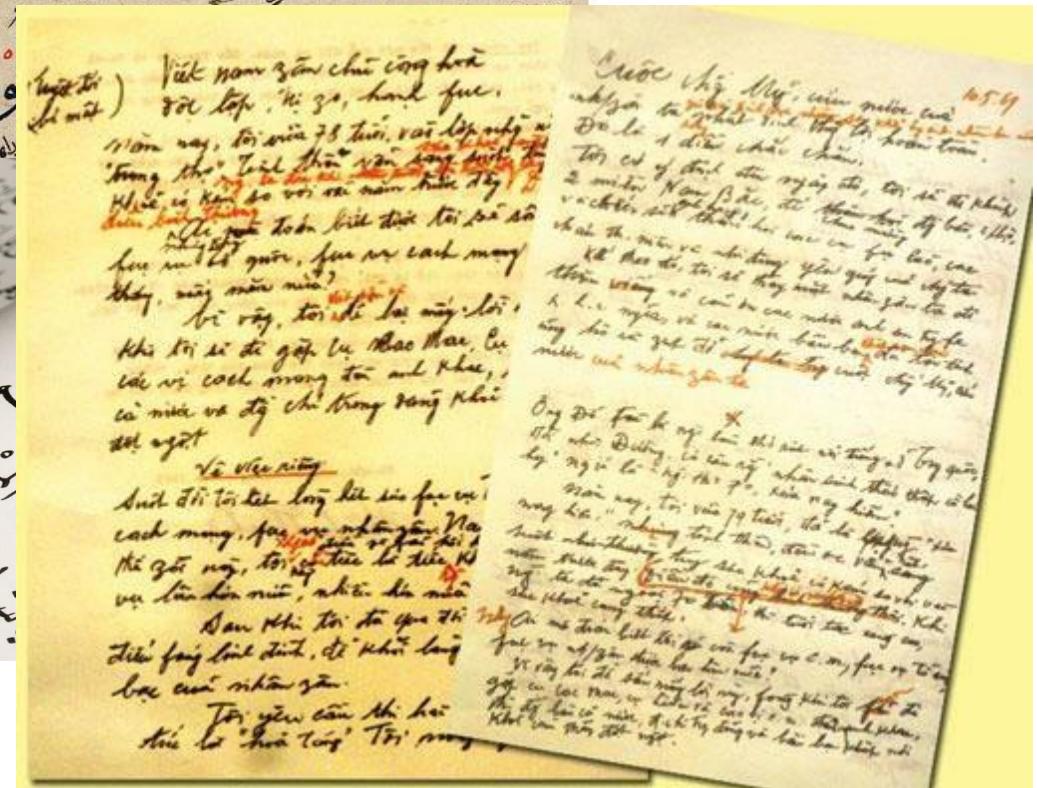
1.5.2. NHỮNG THÀNH TỰU CHỦ YẾU CỦA VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

揚皮才色更異分欣
遠輸浩邁雪讓車駕

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
فَإِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ حِيمٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا
أَمْ لِمَنْ هُمْ مُّهَاجِرُونَ إِذَا دَارُوا كُفُراً لِّتُقْبَلُ
أَنَّ اللَّهَ يُعِظُّ الظَّالِمِينَ

1.5.2. NHỮNG THÀNH TỰU CHỦ YẾU CỦA VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

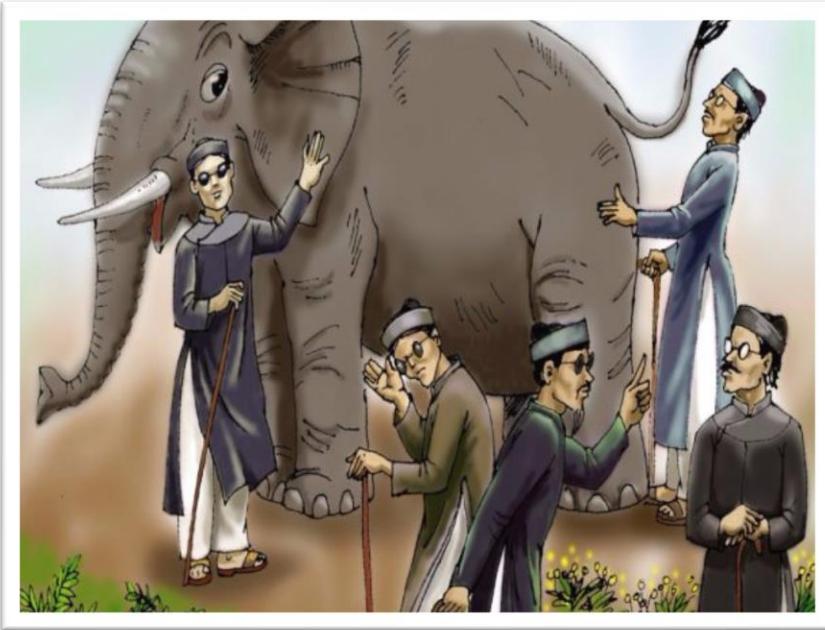
d) Văn học

Văn học dân gian

- Nội dung: Phản ánh cuộc sống lao động sản xuất, tình cảm cộng đồng, có một vị trí đặc biệt trong đời sống tinh thần của cư dân Đông Nam Á.
- Thể loại: phong phú như: Truyện cười, ngũ ngôn,...
- Tác dụng: giải trí lành mạnh.
- Ý nghĩa: răn đòn, chống lại thói hư, tật xấu, chế nhạo tầng lớp thống trị hủ bại

1.5.2. NHỮNG THÀNH TỰU CHỦ YẾU CỦA VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

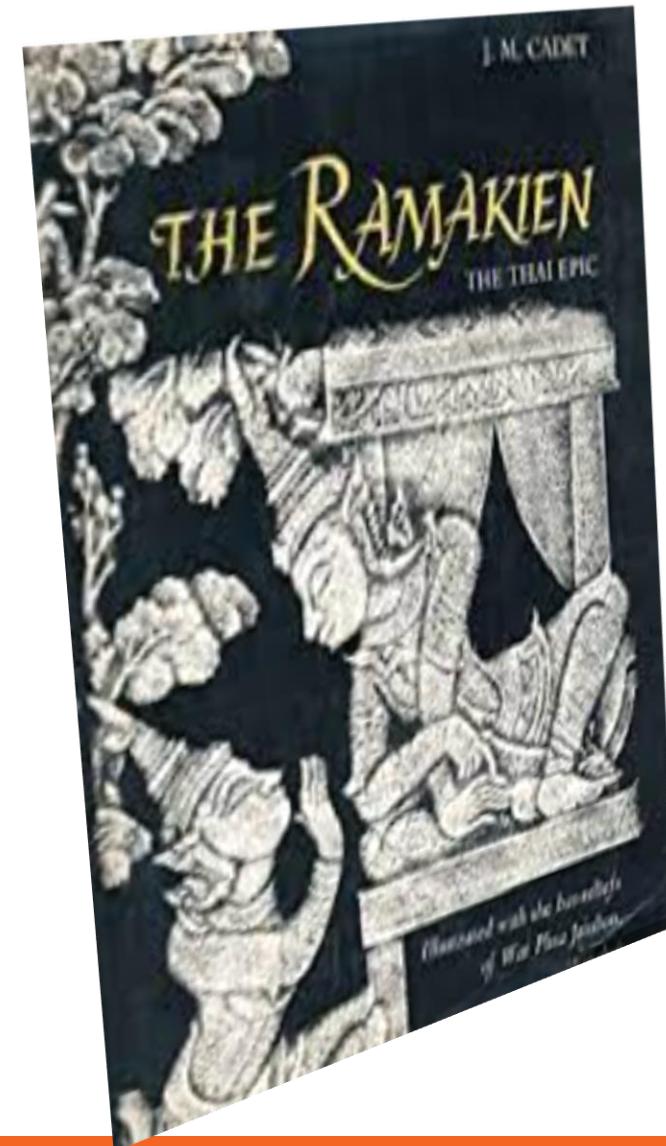

1.5.2. NHỮNG THÀNH TỰU CHỦ YẾU CỦA VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

d) Văn học

Văn học viết

- Xuất hiện khá muộn nhưng lại phát triển nhanh chóng.
- Tiếp thu văn học Ấn Độ, Trung Hoa.

1.5.2. NHỮNG THÀNH TỰU CHỦ YẾU CỦA VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

e) Nghệ thuật

Âm nhạc

- Âm nhạc truyền thống đa dạng.
- Các phong cách chính của âm nhạc truyền thống:
 - Âm nhạc cung đình.
 - Âm nhạc dân gian.

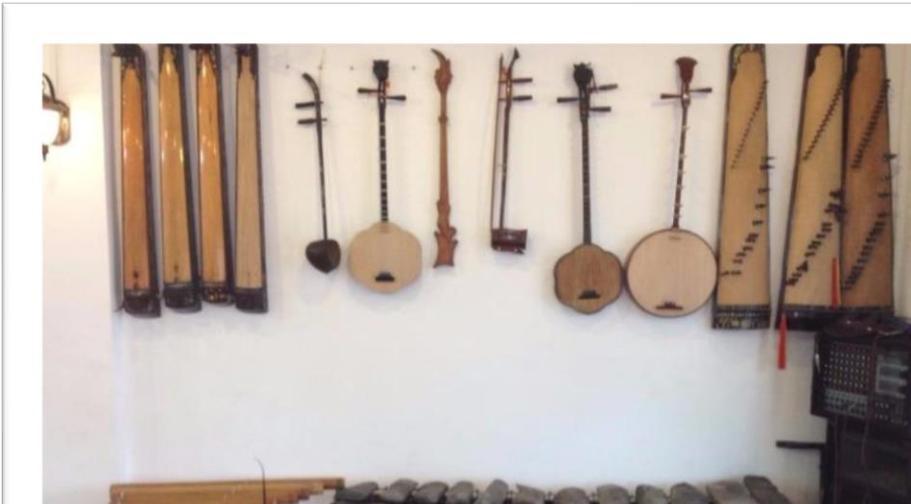

1.5.2. NHỮNG THÀNH TỰU CHỦ YẾU CỦA VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

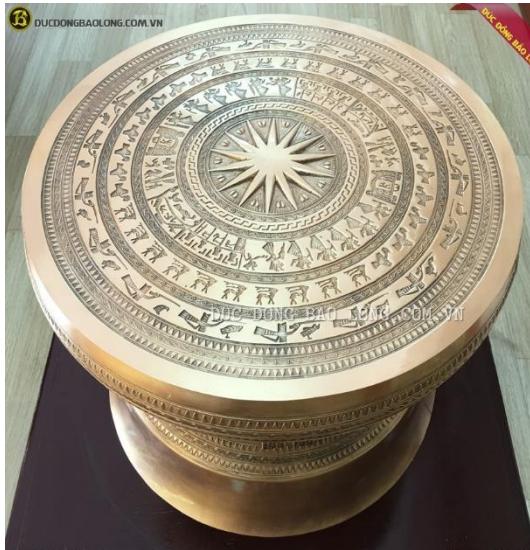
e) Nghệ thuật

Nhạc cụ

- Loại hình phong phú: sáo, đàn...
- Chất liệu đa dạng: gỗ, đá, tre nứa...
- Gắn với lễ hội và đời sống thường ngày.

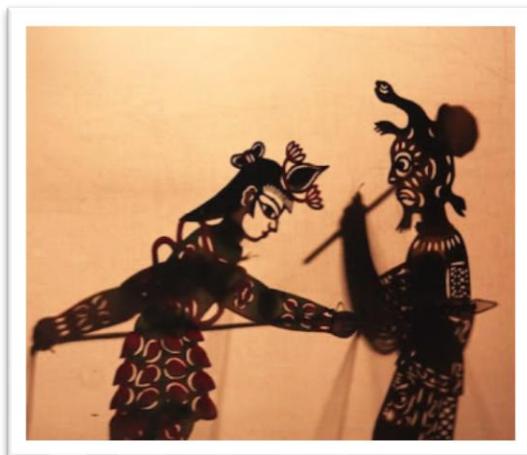
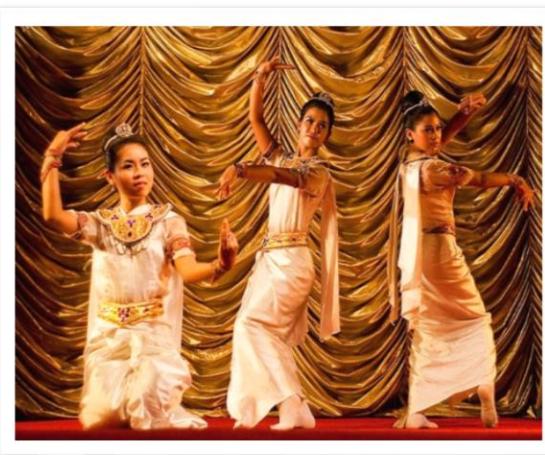
1.5.2. NHỮNG THÀNH TỰU CHỦ YẾU CỦA VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

1.5.2. NHỮNG THÀNH TỰU CHỦ YẾU CỦA VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

e) Nghệ thuật

Điệu múa

1.5.2. NHỮNG THÀNH TỰU CHỦ YẾU CỦA VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

e) Nghệ thuật

Kiến trúc, điêu khắc

Chịu ảnh hưởng mạnh mẽ của kiến trúc Ấn Độ giáo và kiến trúc Hồi giáo.

1.5.2. NHỮNG THÀNH TỰU CHỦ YẾU CỦA VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

Thánh địa Mỹ Sơn

- Thánh địa Mỹ Sơn là quần thể di tích gồm hơn 70 đền tháp Chăm được xây dựng từ thế kỉ thứ IV, nay thuộc tỉnh Quảng Nam.
- Đây là nơi diễn ra rất nhiều lễ hội như: lễ phục, kiệu rước, rước nước.... Trong đó, tiêu biểu nhất là lễ hội Katê của đồng bào Chăm vào tháng 7 theo lịch Chăm (khoảng tháng 10 dương lịch) để tưởng nhớ các vị thần mà cũng là những anh hùng dân tộc.

1.5.2. NHỮNG THÀNH TỰU CHỦ YẾU CỦA VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

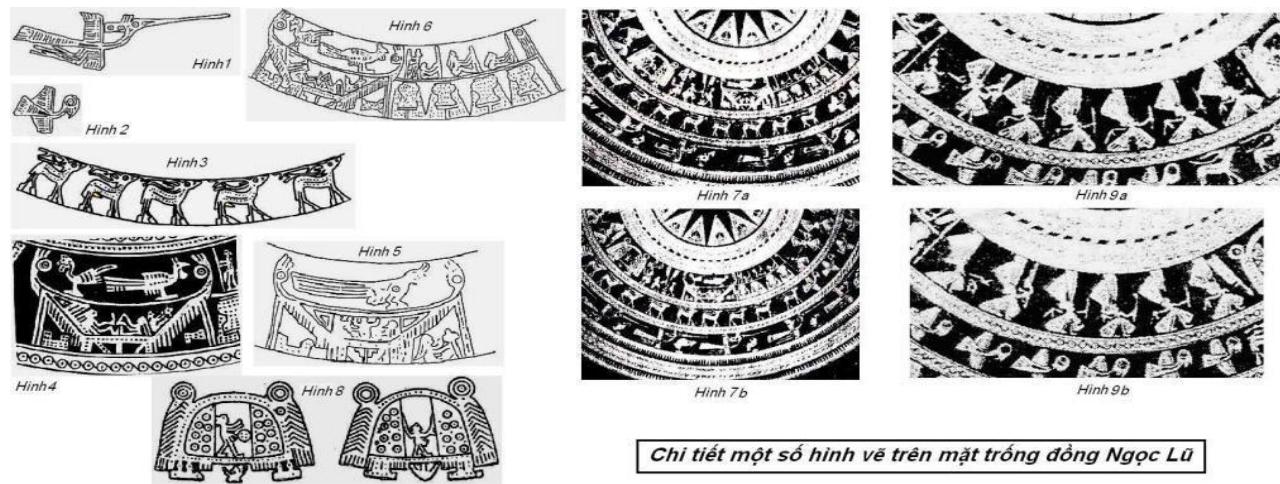
Quần thể di tích đền Angkor

- Quần thể di tích đền Angkor được vua Suryavarman II xây dựng vào nửa đầu thế kỷ XII để thờ Hindu giáo nhưng sau này do sự du nhập và phát triển của đạo Phật, Angkor Wat chuyển sang thờ Phật giáo.
- Quần thể di tích đền Angkor có đền trên 1.000 ngôi đền với quy mô và hình dáng khác nhau mang đậm phong cách kiến trúc Khmer. Các ngôi đền nổi tiếng là Angkor Wat và Angkor Thom, đền Bayon với vô số đồ trang trí điêu khắc.

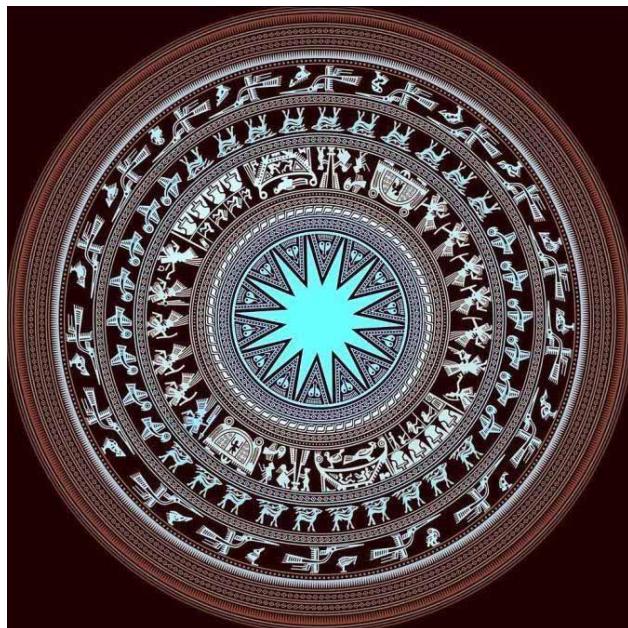

1.5.2. NHỮNG THÀNH TỰU CHỦ YẾU CỦA VĂN MINH ĐÔNG NAM Á

e) Nghệ thuật Hội họa

Chi tiết một số hình vẽ trên mặt trống đồng Ngọc Lũ

Hoa văn trên đồ gốm Hoa Lộc

Bốn tôn giáo lớn ở Đông Nam Á là gì?

- A. Đạo giáo, Công giáo, Phật giáo, Nho giáo.
- B. Đạo Cao Đài, Phật giáo, Ki tô giáo, Đạo hoà hảo.
- C. Ân Độ giáo, Ki tô giáo, Thần đạo, Sikh giáo.
- D. Phật giáo, Công giáo, Ân Độ giáo, Hồi giáo.

Chọn đáp án đúng?

- A. Chữ viết Đông Nam Á được sao chép từ Trung Quốc.
- B. Chữ viết Đông Nam Á trải qua quá trình tiếp thu có sáng tạo và cải tiến.
- C. Chữ viết Đông Nam Á không phải là một thành tựu văn hóa.
- D. Chữ viết Đông Nam Á được sao chép từ Ấn Độ.

Chùa Vàng ở Myanmar thuộc kiểu kiến trúc nào?

- A. Kiến trúc Phật giáo.
- B. Kiến trúc Hồi giáo.
- C. Kiến trúc Tây âu.
- D. Kiến trúc Hindu.

Trong bài học này chúng ta đã nghiên cứu những nội dung chính sau:

- Cơ sở hình thành của văn minh Đông Nam Á cổ-trung đại;
- Phân kỳ lịch sử của văn minh Đông Nam Á cổ-trung đại;
- Thành tựu chủ yếu của văn minh Đông Nam Á cổ trung đại.